

TÜRKÇE ÖZET :

YENİ TÜRK TİPİ

BEĞLÂN B. TOĞROL

Türkler bu uzun yolculukları sonucunda nereye vardılar? 1950 yılında demokrat partinin seçimleri kazanmasıyla Atatürk reformlarından sonra yakın tarihin en önemli başarılarından biri daha kazanılarak çok partili demokratik düzene geçilmiş oldu. Bu olay başbaşına eşsizdir. Çünkü, Türkiye bu yörede, kanlı bir ihtilal yapmaya lüzum duymadan bunu başarabilmiş tek ülkedir. Akdeniz'deki doğu ve batı Avrupa ülkeleri ile Yakın Doğu'daki ülkelerin hemen hepsi hâli hazırdaki rejimlerine 18. ilâ 20. yüzyıllar arasında yaptıkları kanlı ihtilâller veya kanlı iç harplerle kavuşabilmişlerdir. Türk devleti ise, Meşrutiyetten Cumhuriyete ve demokratik rejime belirli zaman süreci içinde dinamik oluşumların evolusyonu sonucunda ulaşmıştır. Atatürk tarafından temelleri atılan demokratik düzen, Türk halkının kendi siyasî tercihleri sonucu, yerleşmiştir.

Osmanlı İmparatorluğunun son dönemlerinden 1950 yılına kadar yönetimde Jön Türkler gibi elitist bir kesimin ve ailelerin söz sahibi olduğu siyasî iktidara Demokrat Parti'nin başarısı ile birlikte küçük esnaf ve köylü ailelere mensup kimselerin de katılarak söz sahibi oldukları bir gerçektir. Yarı eğitilmiş, yarı gelenekçi fakat son derece dinamik bir kadro hemen bütün faaliyet alanlarında yerini kolayca almıştır.

Sınıfsız bir toplum yapısına sahip olan Türkiyede 1950 seçimlerini takiben bir başka büyük değişiklik ekonomik alanda görülmüş ve Türkiye bir endüstri toplumu olmaya koşar adım yaklaşmıştır. Bütün bu oluşumlar Türk halkında birden yeni bir hareketlilik baş-

latmıştır. Başbakan Turgut Özal'm *orta-direk* diye nitelediği geniş taban Türkiyede yeni ekonomik gelişmenin ve hareketliliğin en önemli unsuru olmuştur. Çoğu yoksul köylülerin çocukları olan yeni Türk tipinde müteşebbis ruh, risk göze alma, atılganlık gibi özellikler göze çarpmakta; 35 yıl gibi kısa bir sürede aralarından milyarderler çıkarak batı tipi aile holdingleri bile oluşmuş bulunmaktadır. Türkiyede son 35 yılda geliştirilen yol ve imar hareketleri sonucunda iç ve dış göçler âniden sür'atlenmiş, ve bunun sonucunda büyük değişmeler ortaya çıkmıştır. Memleketin coğrafi yapısının bile hergün değişikliğe uğradığı dönemimizde, Türk gelenek ve adetleri, değişen bütün şartlara rağmen özelliklerini korumaya devam etmektedir. Yeni liberal ekonominin beraberinde getirdiği sosyal problemlerin ise eskiden olduğu üzere, vakıflar, zenginlerin hayırseverlikleri ve bunlara ilâveten, devletin kurmakta olduğu çeşitli fonlarla karşılanması gibi yeni çözümlere gidilerek sür'atle telâfisine çalışılmaktadır.

Türklerin tarih boyunca gittikleri her yerde barışçı bir tutum içerisinde devlet kurarak, sınırları içinde yaşayan azınlıklara ve bütün insanlığa karşı gösterdikleri sonsuz hoggörülü anlayış ve benzeri davranış özelliklerinin, mensubu buldukları Avrupa toplumuna paha biçilmez katkısı ise zamanla anlaşılacaktır.